

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

GÜZEL SANATLAR LİSESİ
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI

Ankara 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI	4
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER	5
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI.....	6
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	7
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	8
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	9
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ.....	10
TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	11

GİRİŞ

Türk dünyası, bütün Türk soylu toplulukları içine alan bir kavramdır. Bu ifade yalnızca Orta Asya Türk topluluklarını değil, dünyanın çeşitli coğrafyalarında ve ülkelerinde yaşayan Türk topluluklarını kapsamaktadır.

Bu cümleden hareketle Türk dünyasını dört bölgede ifade etmek mümkündür.

Altay-Sibirya Türkleri: Altay, Baraba, Çulım, Dolgan, Hakas, Karagas, Koybal, Kumandı, Sabir, Sagay, Şor, Telengit, Televüt, Tobol, Tofalar, Tuva ve Yakutlar.

Batı Türkleri: Ahıska, Azerbaycan, Balkanlar (Trakya, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya), Irak, İran (Afşar, Azeri, Halaç, Hamse, Horasani-Boçagçı, Kaçar, Karacadağ, Karagözlü, Karakoyunlu, Karapapak, Karay, Kaşgay, Şahseven, Türkmen), Kıbrıs, On iki Ada, Suriye ve Türkiye.

Doğu Avrupa Türkleri: Gagauz, İdil-Ural (Başkurt, Çuvaş, Kazan, Mişer), Kafkasya (Karacay-Malkar, Kumuk, Nogay, Stavropol Türkmenleri), Karayım, Kırım (Kırım Tatarları, Belorusya Tatarları, Litvanya Tatarları, Polonya Tatarları, Kırınçak).

Türkistan Türkleri: Afganistan, Doğu Türkistan (Kazak, Kırgız, Salur, Sarı Uygur, Uygur), Karakalpak, Kazak, Kırgız, Özbek, Türkmen.

Türk müziği denildiğinde yalnızca Türkiye sınırları içindeki Türk müziği değil, bütün Türk dünyasının müziği ifade edilmektedir. Bu durumda, Türk müziğini bir bütün olarak öğrenebilmek, inceleyebilmek için Türkiye dışındaki Türk topluluklarının müziklerini de bilmek gerekir. Özellikle Batı Türkleri grubunda yer alan Oğuz boylu Azerbaycan Türkleri ile Suriye Türkmenleri, Türkistan Türkleri grubunda yer alan Türkmenistan, Batı Türkleri grubunda yer alan Batı Trakya Türklerinin müzik kültürleri ile Türkiye'deki müzik kültürü arasında birbirini etkileyen önemli unsurlar vardır.

Bu düşüncelerden hareketle programla öğrencilerin Türk coğrafyasında yer alan Türk toplulukları ve müzikleri hakkında genel bilgilere sahip olması ve bu bilgilerin gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılması kültür-millet ilişkisi bağlamında oldukça önem taşımaktadır. Türk Dünyası Müzikleri Öğretim Programı "Türk Dünyası Kavramı ve Tanımı", "Türk Coğrafyasında Yer Alan Türk Toplulukları ve Müzikleri" ve "Irak Türkmenlerinin Müziklerinden Örneklerin Öğretimi"nden oluşan ünitelerden hareketle öğrencileri kişisel, sosyal ve mesleki hayata hazırlamayı ve Türk dünyası müziklerine ait bilgi ve becerilerle donatmayı amaçlamaktadır.

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Türk Dünyası Müzikleri Dersi Öğretim Programı 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitimin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu programla öğrencinin;

1. Türk müzik kültüründeki Türk dünyası müziği ile ilgili bilgi ve becerilerle donatılması,
2. Türkiye'deki Türk müziği ile Türkiye dışındaki Türk müzik kültürü ve eserleri arasında ilişki kurabilmesi,
3. Müzikolojik açıdan Türk müziği hakkında bütüncül düşünme becerisi kazanması,
4. Türk dünyası müzikleri ile ilgili terim ve kavramları doğru ve etkili bir şekilde kullanabilmesi,
5. Türk dünyası müziklerini kültürel özelliklerine uygun seslendirmesi,
6. Türk dünyası müzik kültürünün gelişimine katkıda bulunan ustalar hakkında bilgi sahibi olması,
7. Türk dünyasında kullanılan çalgıları tanıması amaçlanmaktadır.

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER

Türk Dünyası Müzikleri Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. İcra etme (yorumlama)
2. Araştırma
3. Eleştirel düşünme
4. Yaratıcı düşünme
5. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
6. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma
7. Değişim ve sürekliliği algılama
8. Müziksel işitme
9. Tonalite ve modalite (makam) tanıma
10. Analitik düşünme
11. İletişim
12. İş birliği

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Öğrenmeyi etkileyen en önemli faktör öğrencinin mevcut bilgi birikimidir. Bu ortaya çıkarılıp ona göre öğretim planlanmalıdır. Öğrenme anlamlı olmalıdır. Yeni öğrenilecek kavram, bilgi ve ilkeler daha önceki bilgilerle ilişkilendirilmelidir. Öğrencinin öğrendiği ilkeyi veya bilgiyi farklı durumlara ve problemlere uygulayabilmesine olanak sağlanmalıdır. Yeni konunun ana ilkeleri çeşitli örneklerle uygulatarak öğrencinin birleştirme, kaynaştırma ve bağdaştırma yapması sağlanmalıdır. Anlatım yönteminin yanında derslerde soru cevap ve tartışma tekniklerinin kullanılması önemlidir. Öğretmen, öğrencinin bilgiyi anlamasını sağlamak için daha önce öğrendikleriyle yeni bilgilerini birleştirilmesine yardım etmelidir. Öğrenciler konunun temel yapısını (kavramları, ilkeleri) tümevarım yoluyla keşfederler. Bu amaçla öğretmen öğrencilere çok fazla örnek sunmalıdır. Öğrenci bu özel örneklerdeki benzerlik ve farklılıkları gözleyerek, inceleyerek genel yapıyı keşfetmelidir. Öğrencilerin temel yapıları keşfedebilmeleri için öğrenme sürecine aktif katılmaları gerekir. Öğrenciyi harekete geçiren en önemli güdüler; merak, başarılı olma ve birlikte çalışmadır. Bu bakımdan öğretmen öğrencinin anlama, keşfetme merakını giderme isteği yönlendirmeli ve teşvik etmelidir. Öğrenciler kendilerinin başarılı ve yeterli oldukları alanlara daha çok ilgi duyarlar. O nedenle sınıfta öğrencilerin başarıma güdüsü duyurulmalıdır. Öğretmen, öğrencinin kendi kendini denetleyebilecek ve dıştan etki olmadan içten gelen bir istekle öğrenmeyi pekiştirmesini sağlamalıdır. Öğrencilerin, bir problemi kendi başlarına çözmeleri, yeni bir bilgiyi kendi kendilerine bulmaları birer pekiştireç rolü oynar. Öğrenme - öğretme sürecinde öğrenme güçlük ve eksikliklerini tespit edici çalışmalar yapılmalı ve bunlar bir sonraki konuya geçmeden önce tamamlanmalıdır.

Sınıf ortamı, öğrencileri öğrenmeye motive etmek ve öğrencilerin konuya ilgisini çekmek için öğrenmeye uygun olarak düzenlenmelidir. Bu düzenlemenin nasıl olacağına öğretmen ve öğrenciler birlikte karar vermelidir. Öğrencilerin yeni öğrendikleri ile geçmiş yaşantılarında kazandıkları bilgileri bütünleştirmeleri ve bilgiyi anlamlandırmaları için anlamlandırma ve örgütleme stratejilerinden yararlanılabilir. Bu amaçla proje çalışmaları, tasarımıyarak öğrenme, öğretmek öğrenme, işbirlikli öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Eğitim ortamı, öğrencilerin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler, daha önceki öğrendiklerini sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde edeceklerdir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunmalı, yönergeler vermeli ve her öğrencinin kendi kararını kendisinin oluşturmasına yardımcı olmalıdır.

Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, iş birlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Değerlendirme; öğretim programında yer alan kazanımlarda belirtilen bilgi, beceri ve tutumlara öğrencilerin ne oranda ulaştıklarının tespit edilmesi ve tespit edilen eksik ya da yanlış öğrenmelerin giderilmesi için önlemler alınmasının sağlanması açısından önemlidir.

Türk Dünyası Müzikleri Dersi Öğretim Programı uygulanırken öğrenciler hem bireysel hem de toplu olarak öğretime tabi tutulacaklarından değerlendirme uygulamalarında, bireysel dinleme ve toplu icralardaki gözlemler esas alınmalıdır. Öğrencilere verilen örnek eserlerin öğrenciler tarafından çalgı ve ses ile icra edilmesi, sürecin izlenmesinde önem arz etmektedir. Değerlendirme uygulamalarının sınıf içindeki toplu ve solo seslendirmelerde uyumlu olması ve öğrencilerin yalnızca notadan değil, aynı zamanda eserleri ezber yaparak öğrenmesi ve seslendirmesi önemlidir.

Değerlendirme yapılırken dönem içi ve sonunda uygulanan, sadece bilgiyi ve sonucu ölçen bir yaklaşımdan ziyade; süreci ölçen, öğrenmenin bir parçası olarak düşünülen, bilgiyi ölçebilen tekniklerin yoğun kullanılmasını gerektiren bir yaklaşım sergilenmesi önemlidir. Bu çerçevede ölçme sonuçları, yalnızca öğrenciye not verme amacıyla değil; öğrencilerin kendilerini değerlendirmesine yardımcı olmak, öğrenci gelişimi ve öğrenme süreci hakkında bilgi almak ve bunlar ışığında daha iyi bir öğretim gerçekleştirmek amacıyla kullanılmalıdır. Dolayısıyla ölçme sonuçları, öğretmenin kendi öğretimine yönelik kararlar almasına da olanak tanınmalıdır. Öğrencilerin dersteki başarısı değerlendirilirken temel olarak Türk dünyası müziklerine ilişkin müzikolojik olguları öğrenme, tekrarlama, terim, tanım ve adlandırmaları hatırlama, öğrenilen Türk dünyası topluluklarının müziklerini karşılaştırma, öğrenilen konular ışığında, öğrencilerin konu ve alan hakkında bütüncül bir yaklaşıma ulaşarak çıkarım elde etmeleri konusundaki durumları dikkate alınmalıdır.

Değerlendirme çalışmaları, farklı öğrenci yetenek ve beceri düzeylerinin yanı sıra okul/sınıf ortamı göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Kullanılacak ölçme aracı ve değerlendirme yaklaşımı, ölçülmek istenen becerilere ve değerlendirme sonuçlarının hangi amaçla kullanılacağına bağlı olarak belirlenmelidir. Psikomotor ve duyuşsal alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, dereceli puanlama anahtarı ya da derecelendirme ölçekleri şeklinde tasarlanmış gözlem formlarının yanı sıra öz ve akran değerlendirme formları kullanılabilir. Bilişsel ve psikomotor alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, bireysel ya da grup çalışması şeklinde tasarlanmış proje ve performans çalışmaları kullanılabilir.

Değerlendirme sonrasında performansları hakkında verilen yapıcı geri bildirimler; öğrencilerin neyin önemli olduğunu, neyin öğretilmeye çalışıldığını ve hangi alanda gelişmek için çaba sarf etmeleri gerektiğini kavramalarını sağlayacaktır.

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Türk dünyası müzikleri dersinin, öğrencilere Türk dünyası müziklerine ait kavramsal anlamının yanında uygulamacı akıcılığı kazandırması; Türk müzikbilimine ait bilgilerin mesleki alanda etkin kullanımını sağlayacak şekilde yapılandırılması gereklidir.

2. Öğrencilerin Türk dünyası müzikleri ile ilgili işitme ve icraya yönelik duyuşsal gelişimleri, tutumları, öz güvenleri ve kaygıları dikkate alınmalıdır.

3. Bütün uygulamalı müzik derslerinde olduğu gibi eserlerin toplu icrasında akort birliğine dikkat edilmelidir.

4. Gerektiğinde programın uygulanması süresince öğrencilerden çalışma grupları oluşturulabilir.

5. Öğrencilerin öğrendiklerini sergilemeleri ve sahne tecrübesi kazanmaları adına sınıf içi ve sınıf dışı dinletiler yapılabilir.

6. Öğrencilerin, müzikolojik düşünme ve uygulama becerisi gelişmiş iyi birer müzisyen adayı olmalarını amaçlayan bu program; Türk dünyası müzikleri ile ilgili kavramlara, bu kavramların kendi içlerindeki ilişkilere, Türk dünyası müziklerine ait terimler ve bu terimlerin barındırdığı alanlara vurgu yapmaktadır. Programın uygulanmasında müzikolojik öğrenme aktif bir süreç olarak ele alınmalı; öğrencilere araştırma yapma, toplulukların müziksel özelliklerini keşfetme ve gösterme, sınıf ortamında paylaşma ve tartışma olanakları sunulmalıdır.

7. Derslerde Türk dünyası müzik bilgileri ve eser notalarının yanında, işitsel ve görsel malzeme kullanılmasına önem verilmelidir. Özellikle incelenen toplulukların yöresel veya millî sanatçılarına ait icraların sesli veya sesli-görüntülü olarak öğrencilere izlettirilmesi; o bölgelerde ün yapmış; mahallî ve millî karakteri yansıtanın yanında, icrada kendine has tavır oluşturmuş ustaların ses ve görüntüleri ön planda izlettirilmelidir.

8. Parçaların seçimi basitten karmaşığa veya kolaydan zora doğru mantıksal bir akış izlemelidir. Kazanımlarda belirtilen türlere ait eserlerin seçimine öğretmen karar verir.

9. Programda yer alan ünitelerin eksiksiz olarak işlenmesi şartıyla konu içeriğine eklemeler yapılabilir.

10. Müzik; manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler	Konu Başlığı
Saygı	Farklılıklara saygı
Hoşgörü	İnsanlığa karşı hoşgörü
Çalışkanlık	Kararlılık
Sevgi	Ülke ve bayrak sevgisi

Bu değerlerin, öğrencilere aktarılabilmesi için öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Program üç üniteden oluşmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Ünite no.	Konu no.	Kazanım no.	Kazanım İfadesi	Kazanım Açıklaması
		2.1.2.	Azerbaycan müziğinde kullanılan çalgıları tanır.	<i>Azerbaycan müziğinde kullanılan tar, balaban, kemança, saz (bağlama) ve zurna gibi temel sazlar tanıtılmalıdır.</i>

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÜNİTELERİ VE SÜRELERİ

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Türk Dünyasında Temel Müziksel Özellikler	4	4	6
Azerbaycan Geleneksel Türk Müziği	6	34	47
Irak Türkleri Geleneksel Türk Müziği	5	34	47
TOPLAM	15	72	100

TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

1. TÜRK DÜNYASINDA TEMEL MÜZİKSEL ÖZELLİKLER

1.1. Türk Dünyası Kavramı ve Türk Coğrafyasının Sınırları

1.1.1. Türk dünyası kavramını açıklar.

Türk dünyası kavramının sadece Türkiye ve Orta Asya'daki ülke ve topluluklardan ibaret olmadığı; Altay-Sibirya Türkleri, Batı Türkleri, Doğu Avrupa Türkleri ve Türkistan Türkleri olmak üzere dört temel grup yanında, Türk diasporası olarak dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan Türkleri de kapsadığı vurgulanmalıdır.

1.1.2. Türk dünyasının sınırlarını kavrar.

1.2. Türk Dünyasında Temel Müziksel Özellikler

1.2.1. Türk dünyasındaki müziklerin haritadaki dağılımını açıklar.

Altay-Sibirya Türkleri, Batı Türkleri, Doğu Avrupa Türkleri ve Türkistan Türklerinin haritadaki dağılımları ile müziksel özelliklerine değinilmelidir.

1.2.2. Türk dünyasındaki müzikal yapının temel unsurlarını kavrar.

2. AZERBAIJAN GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ

2.1. Azerbaycan Müziğinin Temel Özellikleri ve Kullanılan Çalgılar

2.1.1. Azerbaycan müziğinin temel özelliklerini kavrar.

a) Azerbaycan'da âşık sanatı, âşık müziği, muğam ve mahnı sanatının yapısı ve özellikleri açıklanmalıdır.

b) Nizami, Fuzuli, Sefiyüddin Urmevi, Abdulkadir Maragi, Mirzabey, Mir Muhsin Nevvab gibi ünlü âlimlerin Azerbaycan müziğine katkıları hakkında bilgi verilmelidir.

2.1.2. Azerbaycan müziğinde kullanılan çalgıları tanıır.

Azerbaycan müziğinde kullanılan tar, balaban, kemança, saz (bağlama) ve zurna gibi temel sazlar tanıtılmalıdır.

2.2. Azerbaycan Hoyrat ve Mahnıları

2.2.1. Azerbaycan'ın usta sanatçılarını tanıır.

Muğam sanatçıları; Agakhan Abdullayev, Arif Babayev, Mansoum Ibragimov, Alim Qasimov, Zahid Guliyev,, Sakine Ismailova, Nezaket Teymürova; bestecileri Uzeyir Hajibeyov, Gara Garayev, Fikret Amirov; kemançe ustaları; Habil Aliev, Fakhrad din Dadashov, Shafiga Eyvazova, Arif Asadullayev, Ismael Hamidov, Imamyar Hasanov, Munis Sharifov, Mirnazim Asadullayev, Elshan Mansurov; tar ustaları; Mirjavad Safarov, Ramiz Guliyev, Firuz Aliyev, Mahmoud Aliyev, Bahram Mansurov, Malik Mansurov, Mohled Muslumov ve balaban ustası Alihan Same-dov hakkında bilgi verilmeli ve eserlerinden örnekler dinletilmelidir.

2.2.2. Azerbaycan mahnı ve hoyratlarından örnekler seslendirir.

Azerbaycan müziğinde en çok kullanılan muğama dair hoyratlar ve mahnılardan bahisle rast, şur, segah, şuşter, çargah, bayati-şiraz ve humayün makamları örneklerle anlatılmalı ve örnek eserler öğretilmelidir.

2.3. Azerbaycan'da Âşıklık Geleneği ve Âşık Müziği

2.3.1. Azerbaycan'daki âşıklık geleneğini açıklar.

Azerbaycan'daki âşıkların ilklerinden olan Kurbanî ile Tufarganlı Abbas, Hasta Kasım, Âşık Valeh, Dellek Murad gibi eski âşıklar; Âşık Kerim Karagüneyli, Âşık Polat, Âşık İsfendiyar, Âşık Hayrullah, Âşık Hüseyin Cavan, Âşık Aziz Şehnazi, Âşık Hüseyin Namver, Âşık Ali Feyzullahi Vehid, Âşık Cebraîl Daniş, Âşık Abdüleli Nuri gibi Güney Azerbaycan âşıkları hakkında bilgi verilmeli ve eserlerinden örnekler dinletilmelidir.

b) Güney Azerbaycan âşıklarının kullandığı dutar, saz (bağlama), balaban ve def gibi çalgılardan söz edilmelidir.

2.3.2. Azerbaycan âşık müziğinden örnek eserleri seslendirir.

3. IRAK TÜRKLERİ GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ

3.1. Irak Türk Müziğinin Temel Özellikleri ve Kullanılan Çalgılar

3.1.1. Irak Türk (Türkmen) müziğinde kullanılan çalgıları tanıır.

Kerkük, Tuzhurmatu, Musul ve Telafer'de kullanılan çalgılar ve Irak Türkmen müziğinde neden ut, kanun, keman, tef gibi sazların özellikleri açıklanmalıdır.

3.1.2. Irak Türk (Türkmen) müziğinin temel özelliklerini kavrar.

3.1.3. Irak Türk (Türkmen) müziklerindeki türleri açıklar.

3.2. Irak Türkmen Müziğinde Usta Sanatçılar ve Eserler

3.2.1. Irak Türkmen müziğindeki usta sanatçıları tanıır.

Irak Türkmen müziği tarihine geçmiş olan Molla Taha, Yasin Bağvan, Emin Bağvan, Salih Havala, Ahmet Piçkola, Hama Pire, Osman Teplebaş, Topal Molla Mehmet, Reşit Küle Rıza, Mustafa Kalayı, İzzettin Nimet, Mehmet Gülboy, Sıdık Bende Gafur, Sıma Berber, Faik Neccar, Mustafa Alik, Kerkük Kızı (Selime), Zeynep Demirci, Yunus Hattat, Faik Bezirgan, Nurettin Asafli, Mehmet ve Cebbar Ebilli. Telafer şehrinden Yasin Yahyaoğlu. Tuzhumatı'dan Ekrem ve Hamit Tüzlü, Abdulvahit Küzeçioğlu, Abdurrahman Kızılay, Ali Kaleli, Sami Celali, Tahsin Kerkükoğlu, Sati Köpürülü, Hasan Neccar gibi türkü ve hoyrat ustaları hakkında bilgi verilmeli ve seçme eserlerinden örnekler dinletilmelidir.

3.2.2. Irak Türkmen müziğinden seçme eserleri seslendirir.

Irak Türk (Türkmen) müziğinin yapı taşları olan makam (muğam da denir), Hoyrat ve türkülerde en çok kullanılan ibrahimi, şur, segah, şuşter, çargâh, pençgâh gibi makamlarla bu makamlardaki örnek eserler öğretilmelidir.